

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-145/15 και C-146/15
K. Ruijsseenaars, A. Jansen και J.H. Dees-Erf κατά Staatssecretaris van
Infrastructuur en Milieu

Οι εθνικές αρχές ασκούν γενική εποπτεία προκειμένου να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, αλλά δεν υποχρεούνται να ενεργούν μετά από ατομικές καταγγελίες

Παρά ταύτα, η εθνική νομοθεσία μπορεί να τους αναθέσει την εξουσία αυτή

Σε περίπτωση ακύρωσης πτήσης, ο αερομεταφορέας υποχρεούται, βάσει κανονισμού της Ένωσης¹, να παράσχει φροντίδα προς τους ενδιαφερόμενους επιβάτες καθώς και να τους καταβάλει αποζημίωση (μεταξύ 250 και 600 ευρώ, αναλόγως της απόστασης).

Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος οφείλει να ορίζει τον φορέα που είναι αρμόδιος για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής. Κάθε επιβάτης μπορεί να υποβάλλει καταγγελία στον εν λόγω φορέα σχετικά με παράβαση του κανονισμού. Οι κυρώσεις που προβλέπονται για τις παραβάσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Στις Κάτω Χώρες, ως αρμόδιος εθνικός φορέας ορίστηκε ο Υφυπουργός Υποδομών και Περιβάλλοντος. Κατά την άσκηση των εν λόγω εξουσιών, ο υφυπουργός έχει γενική αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα καταναγκασμού, ειδικότερα στις περιπτώσεις που ο αερομεταφορέας αρνείται συστηματικά να αποζημιώσει τους επιβάτες. Αντιθέτως, δεν μπορεί να λαμβάνει μέτρα καταναγκασμού κατόπιν αίτησης επιβάτη που του υποβάλλει σχετική καταγγελία.

Στο πλαίσιο αυτό, υποβλήθηκαν στην κρίση του Raad van State (Συμβουλίου Επικρατείας των Κάτω Χωρών) δύο διαφορές που αφορούν επιβάτες αερομεταφορών στους οποίους οι οικείες αεροπορικές εταιρίες αρνήθηκαν να καταβάλουν αποζημίωση. Οι εν λόγω επιβάτες ζήτησαν από τον υφυπουργό να λάβει μέτρα καταναγκασμού κατά των εταιριών αυτών, η αίτησή τους δε αυτή απορρίφθηκε. Το Raad διερωτάται κατά πόσον ο υφυπουργός έχει αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα καταναγκασμού σε ατομικές περιπτώσεις κατόπιν αίτησης επιβάτη, υποβάλλει δε σχετικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο ερμηνεύει καταρχάς την έννοια της «καταγγελίας» που κάθε επιβάτης δύναται να υποβάλλει στον αρμόδιο φορέα. Κατά το Δικαστήριο, η καταγγελία έχει μάλλον την έννοια της αναφοράς η οποία αναμένεται να συμβάλει στην ορθή εφαρμογή του κανονισμού εν γένει, χωρίς να απαιτείται ενέργεια του εν λόγω φορέα μετά την υποβολή τέτοιας καταγγελίας ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα αποζημίωσης κάθε επιβάτη χωριστά.

Όσον αφορά δε τις «κυρώσεις», αυτές θα πρέπει να νοούνται ως μέτρα λαμβανόμενα λόγω των παραβάσεων τις οποίες εντοπίζει ο φορέας στο πλαίσιο άσκησης της γενικής εποπτείας του και όχι ως μέτρα διοικητικού καταναγκασμού επιβαλλόμενα υποχρεωτικώς σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο αρμόδιος εθνικός φορέας δεν οφείλει καταρχήν να λαμβάνει μέτρα καταναγκασμού κατά αερομεταφορέων προκειμένου να τους υποχρεώσει να καταβάλουν τις αποζημιώσεις που προβλέπει ο κανονισμός 261/2004.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46, σ. 1).

Πάντως, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών του κανονισμού καθώς και του περιθωρίου ελιγμών το οποίο διαθέτουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο ανάθεσης των αρμοδιοτήτων που επιθυμούν να παράσχουν προς τους φορείς, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα, ως αντιστάθμισμα για την ανεπαρκή προστασία των δικαιωμάτων των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, να εξουσιοδοτούν τον οικείο φορέα να λαμβάνει μέτρα κατόπιν υποβολής ατομικών καταγγελιών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582